

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Carlita”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Chetrari Stanislav” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Carlita” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți și încheierii din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, în partea ce ține de necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei

*(Dosarul nr. 2rc-48/24
NR. PIGD 2-23071823-01-2rc-24062024)*

Restituirea nejustificată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă. Calcularea greșită a cuantumului taxei de stat la depunerea cererii de apel, rezultată din interpretarea eronată a pct. 1.1.2. din Legea taxei de stat nr. 213/2023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central – jud. S. Ghercavii
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Carlita”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 mai 2023, ÎI „Chetrari Stanislav”, reprezentată de avocata Tatiana Guțu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Carlita” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-5 verso).

2. Prin hotărârea din 31 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la SRL „Carlita” în beneficiul ÎI „Chetrari Stanislav” penalitatea în sumă de 44 550 de lei. S-a încasat de la SRL „Carlita” în beneficiul ÎI „Chetrari Stanislav” cheltuielile de judecată în sumă de 7 538 de lei (f. d. 52, 56-59).

3. La 29 februarie 2024, SRL „Carlita” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f. d. 55).

4. Prin încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Carlita” împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, la Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți, a cererii de apel în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, precum și să prezinte bonul de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,20 de lei și bonul de plată a taxei de timbru, în mărime de 200 de lei, stabilindu-i termen până la data de 20 mai 2024, ora 16:00 (f. d. 64-65).

5. Prin încheierea din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de SRL „Carlita” împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 37-39).

6. La 11 iunie 2024, SRL „Carlita” a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți și încheierii din 29 aprilie 2024, în partea ce ține de necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierilor contestate ale instanței de apel, cu dispunerea examinării în continuare a cauzei în ordine de apel (f. d. 41-43).

7. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel în mod neîntemeiat a obligat SRL „Carlita” să achite taxa de stat în mărime de 1 727,20 de lei, or, suma corectă care urma a fi achitată, cu titlu de taxă de stat, constituie 1 557,17 lei, sumă care a și fost achitată și prezentată în cancelaria Curții de Apel Bălți, în interiorul termenului stabilit de instanță.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

9. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

10. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

11. Art. 83 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

(2) În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr. 213/2023.

(3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvențității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor)

de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.”

12. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

13. Art. 368 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

14. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

15. Art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023:

„Se impune taxă de stat pentru:

a) cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și alte cereri prevăzute în anexa nr. 1, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoreesc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente, conform anexei nr. 1.”

16. Pct. 1.1.2. din anexa nr. 1 la Legea nr. 213/2023:

„dacă valoarea acțiunii este de 5 001–50 000 lei”, calculul urmează a fi efectuat după următoarea formulă: „250 lei + 4% din valoarea acțiunii care depășește 5 001 lei”.

17. Pct. 1.16. din anexa nr. 1 la Legea nr. 213/2023:

„Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel”, calculul urmează a fi efectuat după următoarea formulă: „85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 85% din taxa calculată din suma contestată”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurenta s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul

de procedură civilă, indicat la pct. 8 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 27 mai 2024 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurentului, în mod electronic, la 27 mai 2024 (f. d. 40), iar cererea de recurs a fost depusă la 11 iunie 2024 (f. d. 41).

19. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți și a încheierii din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, în partea ce ține de necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei și restituirea cauzei spre rejudecare, din considerentele ce urmează.

20. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că prin hotărârea din 31 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la SRL „Carlita” în beneficiul ÎI „Chetrari Stanislav” penalitatea în sumă de 44 550 de lei. S-a încasat de la SRL „Carlita” în beneficiul ÎI „Chetrari Stanislav” cheltuielile de judecată în sumă de 7 538 de lei (f. d. 52, 56-59).

21. Ulterior, la 29 februarie 2024, SRL „Carlita” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f. d. 55).

22. Prin încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Carlita” împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, la Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți, a cererii de apel în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, precum și să prezinte bonul de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,20 de lei și bonul de plată a taxei de timbru, în mărime de 200 de lei, stabilindu-i termen până la data de 20 mai 2024, ora 16:00 (f. d. 64-65).

23. La 20 mai 2024, SRL „Carlita” a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, totodată anexând și ordinul de plată nr. 2 din 20 mai 2024, prin care se confirmă dovada sumei de 1 557,17 de lei, cu titlu de taxă de stat (f. d. 68).

24. Prin încheierea din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de SRL „Carlita” împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2024 a

Judecătoria Bălți, sediul Central, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 37-39).

25. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că, în termenul acordat, SRL „Carlita” nu a prezentat instanței bonul de plată a taxei de stat în volum deplin, circumstanță ce impune restituirea apelului, în ordinea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

26. Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor menționate în raport cu criticele formulate în recurs și actele cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția oferită de instanța de apel este una prematură.

27. În debut, Completul de judecată notează că suma contestată de către SRL „Carlita”, odată cu depunerea cererii de apel, constituie cuantumul de 44 550 de lei, încasat prin hotărârea din 31 ianuarie 2024 a Judecătoria Bălți, sediul Central (f. d. 52).

28. Prin prisma cadrului normativ enunțat la pct. 16-17 din prezenta decizie, modalitatea corectă de calculare a cuantumului taxei de stat, la depunerea cererii de apel, este următoarea: $85 \% * (250 \text{ lei} + 4 \% \text{ din valoarea acțiunii care depășește } 5\,001 \text{ lei})$.

29. Raportând calculul matematic prezentat la speța concretă dedusă judecății, Completul constată că la depunerea cererii de apel, apelanta SRL „Carlita” urma să achite suma de 1 557,16 de lei, rezultată din formula: $85 \% * (250 \text{ lei} + 4 \% * (44\,550 - 5\,001))$, în care 44 550 lei reprezintă suma contestată de către apelantă, încasată de instanța de fond.

30. Astfel fiind, Completul de judecată constată că instanța de apel în mod eronat i-a pus în sarcina apelantei SRL „Carlita” prezentarea dovezii de plată a unui quantum exagerat al taxei de stat și, prin urmare, prematur a dispus restituirea cererii de apel, pornind de la un raționament greșit.

31. Or, sintagma „+ 4 % din valoarea acțiunii care depășește 5 001 lei”, inserată în textul pct. 1.1.2. din anexa nr. 1 la Legea nr. 213/2023, urmează a fi interpretată în sensul în care cuantumul de 4 % se achită doar pentru partea în care valoarea acțiunii excede plafonul de 5 001 lei, și nu în sensul că urmează a fi achitate 4 % din valoarea totală a acțiunii.

32. În împrejurările redate, Completul de judecată consideră judicioase susținerile SRL „Carlita”, precum că dovada de plată a taxei de stat, în cuantumul corect de 1 557,17 de lei, a fost prezentată instanței de apel la 20

mai 2024, adică în interiorul termenului stabilit de instanță prin încheierea din 29 aprilie 2024, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 2 din 20 mai 2024, anexat la cererea de apel motivată (f. d. 68).

33. Prin urmare, circumstanțele reliefate *supra* impun soluția de admiterea a recursului și casarea încheierii instanței de apel din 24 mai 2024 și din 29 aprilie 2024 ale Curții de Apel Bălți, în partea ce ține de necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei, întru neadmiterea lezării dreptului SRL „Carlita” de acces la justiție, garantat *inter alia* de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, precum și de art. 6 § 1 din Convenție.

34. Completul de judecată reamintește că Articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (*Perez v. Franța [MC]*, nr. 47287/99 din 12 februarie 2004, § 80; *Loupas v. Grecia*, nr. 21268/16 din 20 iunie 2019, § 37; *Capacchione v. Republica Moldova* din 30 noiembrie 2021, § 19).

35. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (*Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia*, nr. 78108/14 din 25 februarie 2020, § 71 și cauzele citate în aceasta; *Caraman v. Republica Moldova* din 16 februarie 2021, § 23).

36. Totodată, Completul de judecată va nota că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

37. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierile instanței de apel din 24 mai 2024 și 29 aprilie 2024, în partea ce ține de

necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierile casate.

38. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Carlita”.

Casează integral încheierea din 24 mai 2024 a Curții de Apel Bălți și parțial încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, în partea ce ține de necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 727,2 de lei, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Chetrari Stanislav” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Carlita” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierile casate.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni